

Turizem lahko temelji na spoštovanju narave

Zeleni Kras Med včerajšnjim posvetom Tourism matching v Nabrežini so obravnavali temo turističnega razvoja Krasa. Med drugim so iskali tudi vzporednice med Krasom in arabskimi oazami

Požari leta 2022 Po ognju je napolnil čas za preporod, v treh letih so na Krasu posadili že 100.000 sadik dreves, nastaja pa tudi pohodniška pot ARHIV

Jadran Vecchiet

NABREŽINA Kras je regija, ki še razvija svojo turistično strategijo oziroma ponudbo, lokalni akterji pa ne smejo in očitno tudi nočejo delati z masami. Ciljati je treba na kakovostne izkušnje. To so glavni izsledki včerajšnjega posveta Tourism matching.

Celodnevni dogodek, ki se je dogajal že sedmič, sta priredila Lokalna akcijska skupina (LAS) Kras ter Območna razvojna agencija (ORA) Krasa in Brkinov. Glavni cilj je bil spodbuditi trajnostni turizem preko spoznavanja dobrih praks z drugih koncev sveta in seveda mreženja med deležniki.

Goste sta uvodoma nagovorila predstavnika organizatorjev, za LAS Kras predsednik David Pizziga, za ORA Kras in Brkini pa direktorica Karmen Rodman. Pizziga je poudaril, da se morajo turistični akterji še soočiti s predsodkom, da obstajata dva Krasa, ko bi raje morali govoriti o enem, velikem brezmejnem

Krasu. Prevlada pa naj princip največje koristi in ne politične računice, je pozval. Rodman je spomnila, da se vsakoletni Tourism matching uvršča v sklop projektov, ki stremijo po ustanovitvi EZTS Kras. Poudarila je tudi, da Kras dokazuje, »da lahko temelji turizem na spoštovanju narave in dediščine«.

Kmetje kot najboljši prijatelji

Pred vsebinskim delom sta institucionalne pozdrave podala tudi devinsko-nabrežinski župan Igor Gabrovec in predstavnica zavoda Promoturismo FVG Claudia Norbedo. Oba sta izpostavila, da mora biti turizem kakovosten in ne sme uničevati krajev. Dopoldan je povezovala novinarka Primorskega dnevnika Sanela Čoralič, ki je po pozdravih besedo predala prvemu gostu, kuharju Paolu Bettiju.

Betti, ki izhaja iz okolice Trenta, je poudaril, da kuharji ne smejo imeti dobaviteljev, temveč morajo imeti v kmetih

svoje najboljše prijatelje. »Ni nam treba si izmišljati stvari,« je dejal in poudaril, da je ob sestavinah vsakega krožnika pomembna tudi zgodba za njim. »Jedilnik mora določati zemlja,« je še dejal in izpostavil pomen gojenja krajevnih navad ter kulinarčnih tradicij. »V kuhinji moraš spojiti občutke in to, kar ti je prinesel kmet.« Izpostavil je nekaj didaktičnih projektov ter sodelovanj s šolami na področju zdrave prehrane. Omenil je tudi pomen alternativnih virov beljakovin in poudaril, da ni nujna popolna opustitev mesa, »vedeti pa moramo, kakšno meso jemo«.

Po požarih spet zelenje

Ariana Durnik, direktorica Zavoda Miren Kras, je v svojem predavanju predstavila zgodbo, kako je motiviranim Kraševcem uspelo iz katastrofalnih požarov izpred treh let ustvariti priljubljenost. K zeleni zavezi za obnovo Krasa je pristopilo šestdeset podjetij, ki namenjajo delež

svojega dobička obnovi narave. Od pustošenja julija 2022 je bilo posajenih tudi več kot 100.000 sadik, kmalu pa bo začela pohodnike semkaj vabiti krožna pot Carsus Trail, ki poteka tudi po pogorišču. Pohodniško pot sestavlja šest etap za skupnih sto kilometrov.

Zadnji referat so organizatorji zaupali antropologu Enricu Marii Miliču. Ta je primerjal Kras z oazo v arabski puščavi. Poleg geoloških vzporednic, je poudaril Milič, je tudi tamkajšnja družbo zaznamoval konflikt med dvema skupinama, tam so to bili nomadi in stalni prebivalci. Oaza Al-'Ula razvija v teh letih turistično strategijo, ki slovi na privabljanju bolj pustolovskih turistov, »odkriteljev«. Turistični paket temelji na dobri hrani, gostoljubju – glede česar se mora Kras marsikaj naučiti od Arabcev, meni Milič – ter lepi naravi. Pristna arabska izkušnja, nekakšna moderna Arabia Felix, hoče biti torej protistrup hektiki.